

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 5C/57/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219202622
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Rebej
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8219202622.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom Mgr. Marekom Rebejom v spore žalobcu: X. P. - D., A.. XX.XX.XXXX, X. P. F. XXX XX M. XX, G.: XX XXX XXX, právne zastúpeného: JUDr. Matúš Hrib, advokát so sídlom Na hradbách 5, 085 01 Bardejov, proti žalovaným: X./ P. M. - P., A.. XX.XX.XXXX, X. P. F. XXX XX M. XX, G.: XX XXX XXX, X./ X. X., A.. XX.XX.XXXX, S. W. D.A. A. Ž. XXX, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a o určenie neplatnosti právneho úkonu, takto

rozhodol:

I. Žalobca a žalovaný v 1. rade sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX, O.Ú.. M., E. M., E. M. a to kravína so súpisným číslom XXX, postavenom na parcele č. XXX, každý v podiele 1 z celku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietajú.

III. Stranám sporu nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou, doručenou tunajšiemu súdu dňa 21.12.2019, v zmysle jej opravy doručenej súdu dňa 30.01.2020, domáhal určenia, že žalobca a žalovaný v 1. rade sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. XXX, kat.úz. M., E. M., E. W. a to kravína so súpisným číslom XXX, postaveného na parcele č. XXX, každý v podiele 1 z celku. Ďalej žalobca žiadal určiť, že záložná zmluva zo dňa 26.09.2019 uzatvorená medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade je neplatná. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že medzi ním a žalovaným v 1. rade bola uzatvorená dňa 01.07.1998 zmluva o združení, ktorá stále trvá (v ďalšom texte ako "zmluva"). Dňa 30.04.2003 uzatvoril žalovaný v 1. rade ako kupujúci kúpnu zmluvu s JUDr. X. X. správcom konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodárske družstvo Hankovce ako predávajúcim. Predmetom kúpnej zmluvy bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX, O.Ú.. M. a to hospodárskej budovy - kravína s.č. XXX, postaveného na parcele č. XXX (ďalej ako „nehnuteľnosť“). Nakoľko na kúpu nehnuteľnosti boli použité prostriedky združenia a rovnako bola od počiatku vôľa, aby tak ako zmluva o združení ustanovuje, nadobudol aj žalobca spolu so žalovaným v 1. rade nehnuteľnosť do podielového spoluvlastníctva v podiele 1 z celku pre každého a aby obaja mohli túto nehnuteľnosť užívať (ako sa v zmluve o združení dohodlo a dosiaľ realizovalo), nehnuteľnosť má byť v podielovom spoluvlastníctve ako žalovaného v 1. rade, tak aj žalobcu. O tejto skutočnosti vedeli žalobca, žalovaný v 1. rade a aj predávajúci z predmetnej kúpnej zmluvy. Bol vykonaný výber finančných prostriedkov z účtu združenia a následne boli vložené na účet predávajúceho. Žalobca aj žalovaný v 1. rade považovali nehnuteľnosť za svoje podielové spoluvlastníctvo, napriek tomu, že zápis v katastri nehnuteľností svedčil iba žalovanému v 1. rade. Žalovaný v 1. rade bez vedomia a súhlasu žalobcu uzatvoril záložnú zmluvu zo dňa 26.09.2019 so žalovaným v 2. rade, kedy ako záloh použil spoločnú nehnuteľnosť, avšak pohľadávka, ktorá ním bola zabezpečená neplynula z činnosti združenia. Tieto skutočnosti plynú

z výpisu z LV č. XXX, O.Ú.. M.. Žalobca sa dostal do právnej neistoty, nakoľko je týmto značne ohrozené jeho majetkové právo - spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti, ak by došlo k výkonu tohto záložného práva, ktorým nie je založená pohľadávka združenia, ale výlučne pohľadávka žalovaného v 1. rade a žalobca s použitím nehnuteľnosti na takýto účel nesúhlasil. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný v 1. rade nebol oprávnený uzatvoriť predmetnú záložnú zmluvu, kde ako záloh na zabezpečenie svojej pohľadávky použil nehnuteľnosť v spoluvlastníctve žalobcu a žalovaného v 1. rade. Záložnú zmluvu uzatvorenú medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade zo dňa 26.09.2019 považuje žalobca za neplatný právny úkon, nakoľko je v rozpore so zákonom, keďže pre jej uzatvorenie neboli splnené hmotnoprávne zákonné podmienky a to súhlas oboch spoluvlastníkov. Svoj naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva a na určení neplatnosti právneho úkonu žalobca odôvodňuje tým, že nehnuteľnosť v jeho spoluvlastníctve užíva v poslednom období takmer výlučne on sám, avšak disponuje ňou žalovaný 1. rade, ako by bol jej výlučným vlastníkom a zbavuje tak žalobcu celého obsahu jeho oprávnení plynúcich zo spoluvlastníckeho práva. Dokonca hrozí, že po výkone záložného práva o svoj podiel žalobca príde, preto je potrebné zladíť zápis v katastri nehnuteľností so skutkovým a právnym stavom, ktorý v danom prípade nastal. Podľa judikatúry NS SR je naliehavý právny záujem na určení daný predovšetkým tam, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu. V danom prípade je jednoznačne ohrozené právo žalobcu, nakoľko napriek faktickému užívaniu nehnuteľnosti nemá formálne žiadne iné spoluvlastnícke oprávnenia a celá dispozícia s nehnuteľnosťou je mimo jeho kontroly, čo výrazne zasiahlo aj do jeho majetkových práv. V danom prípade považuje žalobca určovaciu žalobu za najúčinnější právny prostriedok riešenia neoprávneného stavu. Rovnako je judikované, že naliehavý právny záujem je daný vždy tam, kde je žalovaný zapísaný ako vlastník nehnuteľnosti, čo je za daného stavu presne takýto prípad, nakoľko žalovaný v 1. rade je zapísaný ako výlučný vlastník nehnuteľnosti a pritom mu má patriť iba spoluvlastnícky podiel 1 z celku.

2. Žalovaný v 1. rade, ktorému bola žaloba spolu s výzvou na vyjadrenie k nej doručená dňa 09.03.2020, sa k žalobe písomne nevyjadril.

3. Žalovaný v 2. rade, ktorému bola žaloba spolu s výzvou na vyjadrenie k nej doručená dňa 09.04.2020, sa k žalobe písomne nevyjadril.

4.1. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 17.07.2020, na ktoré riadne a včas predvolal právneho zástupcu žalobcu a žalovaných v 1. a 2. rade. Na pojednávanie sa dostavil iba právny zástupca žalobcu.

4.2. Žalovaný v 1. rade, ktorému predvolanie na pojednávanie bolo doručené dňa 25.05.2020 sa na pojednávanie nedostavil. Dňa 16.07.2020 bolo súdu doručené podanie zo dňa 15.07.2020, z obsahu ktorého vyplýva, že bolo napísané manželkou žalovaného v 1. rade, ktorá v ňom uviedla, že žalovaný v 1. rade je v zahraničí v práci a tak požiadala o iný termín, keď sa manžel vráti. V zmysle § 183 ods. 1, 3 C.s.p. súd môže odročiť pojednávanie len z dôležitých dôvodov, pričom strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania musí súdu oznámiť dôvod odročenia bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedela. Súd uvedenú žiadosť o odročenie pojednávania neakceptoval a pojednávanie neodročil, keďže žiadosť nebola podaná stranou sporu, t.j. žalovaným v 1. rade, ale jeho manželkou, ktorá nie jej stranou sporu a zároveň nepredložila plnomocenstvo na zastupovanie žalovaného v 1. rade v súdnom konaní. Zároveň súd neakceptoval žiadosť o odročenie pojednávania, keďže žiadosť o odročenie pojednávania bola súdu doručená deň pred pojednávaním, pričom vzhľadom na uvádzaný dôvod je dôvodné a rozumné predpokladať, že o svojich pracovných povinnostiach musel mať žalovaný v 1. rade vedomosť dlhodobejšie, pričom predvolanie na pojednávanie mu bolo doručené už dňa 25.05.2020. Vzhľadom na uvedené súd neakceptoval žiadosť o odročenie pojednávania, keďže žalovaný v 1. rade dôvod odročenia neoznámil súdu bezodkladne a zároveň súd nemal za to, že ide o dôležitý dôvod. Súd v zmysle Čl. 17 C.s.p. je povinný postupovať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Má konať hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, pričom nariadeného pojednávania sa zúčastnil právny zástupca žalobcu.

4.3. Žalovaný v 2. rade, ktorému predvolanie na pojednávanie bolo doručené fikciou doručenia podľa § 111 ods. 3 C.s.p. dňa 15.06.2020, sa na pojednávanie nedostavil, pričom svoju neúčast' nijako neospravedlnil.

4.4. Keďže boli splnené procesné podmienky na prejednanie veci v neprítomnosti žalovaných v 1. a 2. rade, súd vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti.

5. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením listín a to výpisu z účtu v Slovenskej sporiteľni, výpisu z listu vlastníctva, dokladu o vklade hotovosti v banke, kúpnej zmluvy dokladu o vklade

hotovosti v banke, výdavkového pokladničného dokladu, zmluvy o združení, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

6.1. Zo Zmluvy o združení uzatvorenej podľa § 829 a nasl. Občianskeho zákonníka zo dňa 01.07.1998 medzi P. M. Y. X. P. vyplýva, že účelom zdruzenia je realizovanie demolačných a zemných prác, zámočníctva, maliarskych a natieračských prác, ako aj obchodná činnosť v rozsahu voľných živností (bod I. zmluvy). Pri spoločnej činnosti budú účastníci používať názov D., pričom sídlom zdruzenia sú M. XX, E. W. (bod II. a III. zmluvy).

6.2. V zmysle bodu IV. zmluvy, pre potreby spoločnej činnosti účastníci vnesú do zdruzenia všetky majetkové hodnoty, ktoré používajú na prevádzkovanie svojich podnikateľských činností ako fyzické osoby pod identifikačnými číslami: P. M.- XX XXX XXX, X. P. - XX XXX XXX.

6.3. Podľa bodu V. zmluvy účastníci budú činnosti uvedené v bode I. zmluvy vykonávať spoločne a v prípade potreby po vzájomnej dohode aj jednotlivito, a to podľa svojich schopností a možností vždy s odbornou starostlivosťou.

6.4. V zmysle bodu VI. písm. b) Zmluvy majetok, ktorý bude získaný pri výkone spoločnej činnosti prechádza do spoluvlastníctva oboch účastníkov, a to v spoluvlastníckom podiele 1 pre každého účastníka. V združení nadobudnutý majetok pri jeho činnosti je v spoločnej správe a užívaní oboch účastníkov.

6.5. Ďalej podľa bodu VI. písm. c) Zmluvy účastníci sa dohodli, že si zriadia jediný účet, prostredníctvom ktorého budú vykonávať všetky bezhotovostné finančné operácie súvisiace s činnosťou zdruzenia.

6.6. Podľa bodu VII. Zmluvy každý účastník je 1 spoluvlastníkom všetkého hnutelného a nehnuteľného majetku získaného spoločnou činnosťou vrátane peňažných ziskov.

7. Z kúpnej zmluvy zo dňa 30.04.2003 uzatvorenej medzi JUDr. X. X., F. XX, XXX XX W., správcom konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodárske družstvo Hankovce v likvidácii so sídlom Hankovce, IČO: 189 596 ako predávajúcim a P. M. - P., M. XX, G.: XX XXX XXX ako kupujúcim vyplýva, že predmetom zmluvy bol prevod vlastníctva k nehnuteľnosti v kat.úz. M., zapísanej na LV č. XXX v celosti a to hospodárska budova - kravín č.s. XXX, postavená na parcele XXX Y. to za kúpnu cenu 85.500,00 Sk

8. Z výpisu z bankového účtu zo dňa 20.02.2003 vedeného v Slovenskej sporiteľni, a.s. na meno D., M.Y. XX, XXX XX M. vyplýva, že z účtu bol uskutočnený výber finančných prostriedkov vo výške 110.000,00 Sk.

9. Z dokladov o vklade hotovosti v banke vyplýva, že na účet PD Hankovce v likvidácii bola P. M. P. vložená dňa 19.02.2003 suma 43.000,00 Sk a dňa 06.05.2003 suma 42.500,00 Sk.

10. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXX, O..Ú.. M. vyplýva, že žalovaný v 1. rade je evidovaný ako výlučný vlastník 1/1 stavby súpisné číslo XXX, stojacej na parcele číslo XXX, druh stavby 2, popis stavby - KRAVIN. Ako titul nadobudnutia je u žalovaného v 1. rade uvedená Kúpna zmluva č. Q. XXX/XX. Z časti C: Ťarchy vyplýva vklad záložného práva v prospech X. X., A.. XX.XX.XXXX, Q. XXX, XXX XX M. A. A., Č.. Zmluva o zriadení záložného práva zo dňa 26.09.2019 - Q. XXXX/XXXX zo dňa 31.10.2019.

11. Podľa § 137 Civilného sporového poriadku, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

12. Podľa § 829 ods. 1 Občianskeho zákonníka, niekoľko osôb sa môže združiť, aby sa spoločne pričínili o dosiahnutie dojednaného účelu.

13. Podľa § 829 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zdruzenia nemajú spôsobilosť na práva a povinnosti.

14. Podľa § 834 Občianskeho zákonníka, majetok získaný pri výkone spoločnej činnosti sa stáva spoluvlastníctvom všetkých účastníkov.

15. Podľa § 835 ods.1 Občianskeho zákonníka, podiely na majetku získanom spoločnou činnosťou sú rovnaké, ak zmluva neurčuje inak.
16. Podľa § 123 Občianskeho zákonníka, vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.
17. Podľa § 124 Občianskeho zákonníka, všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana.
18. Podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.
19. Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.
20. Podľa § 136 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov.
21. Podľa § 136 ods. 2 Občianskeho zákonníka, spoluvlastníctvo je podielové alebo bezpodielové. Bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť len medzi manželmi.
22. Podľa § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci.
23. Podľa § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak, sú podiely všetkých spoluvlastníkov rovnaké.
24. Podľa čl. 8 C.s.p., strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.
25. Podľa § 149 C.s.p., prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.
26. Podľa § 150 ods. 1 C.s.p., strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.
27. Podľa § 151 ods. 1 C.s.p., skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú nesporné.
28. Podľa § 151 ods. 2 C.s.p., ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.
29. Podľa § 153 ods. 1 C.s.p., strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.
30. Podľa § 153 ods. 2 C.s.p., na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.
31. Podľa § 153 ods. 3 C.s.p., ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.
32. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovaným v 1. a 2. rade určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a jednak určenia neplatnosti záložnej zmluvy.

33. Pokiaľ ide o žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, tak v civilnom sporovom konaní sa podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku možno podanou žalobou domáhať určenia, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Takouto určovacou žalobou je aj predmetná žaloba žalobcu o určenie, že žalobca a žalovaný v 1. rade sú podieloví spoluvlastníci po 1 k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX, O..Ú.. M. a to kravína so súpisným číslom XXX, postaveného na parcele č. XXX. Základným procesným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby v zmysle § 137 písm. c) C.s.p. je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Procesnú povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení práva zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha, t.j. žalobcu. Súd dospel k záveru, že žalobca má na požadovanom určení vlastníckeho práva naliehavý právny záujem, keďže v prípade vyhovenia žalobe by súdne rozhodnutie bolo podkladom na vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností. Zároveň by sa určením práva odstránil stav právnej neistoty na strane žalobcu.

34. Tunajší súd postupom podľa § 167 ods. 1, 2 C.s.p. doručil žalobu žalovaným v 1. a 2. rade a uznesením zo dňa 24.02.2020 č.k. 5C/57/2019-32 ich vyzval v lehote 10 dní sa písomne vyjadriť k žalobe a v tomto svojom vyjadrení uviesť rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojiť listiny, na ktoré sa odvolávajú a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súčasne boli žalovaní poučení o ich procesnej povinnosti uplatniť prostriedky procesnej obrany včas, ako aj o následkoch porušenia tejto povinnosti (§ 153 C.s.p.). Žalovaní v 1. a 2. rade sa k žalobe v stanovenej lehote vôbec nevyjadrili a to ani do začatia pojednávania. Keďže žalovaní v 1. a 2. rade skutkové tvrdenia žalobcu uvedené v žalobe nepopreli, súd postupom podľa § 151 ods. 1 C.s.p. tieto skutkové tvrdenia žalobcu považoval za nesporné.

35. Z vyššie uvedeného záveru vyplývajúceho z § 151 ods. 1 C.s.p. teda vyplýva, že na základe skutkových tvrdení obsiahnutých v žalobe došlo medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade zmluvou zo dňa 01.07.1998 k uzatvoreniu zmluvy o združení podľa § 829 a nasl. Občianskeho zákonníka, účelom ktorej bolo vykonávanie spoločnej podnikateľskej činnosti (bod I. zmluvy), pričom obaja vniesli do združenia všetky majetkové hodnoty, ktoré používali na prevádzkovanie svojich podnikateľských činností. Za účelom dosiahnutia účelu vytvoreného združenia, ktoré nemá spôsobilosť na práva a povinnosti (§ 829 ods. 2 Občianskeho zákonníka), uzatvoril žalovaný v 1. rade ako kupujúci dňa 30.04.2003 kúpnu zmluvu (odsek 7. odôvodnenia), predmetom ktorej bolo nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v kat.úz. M., zapísanej na LV č. XXX v celosti a to hospodárskej budovy - kravína č.s. XXX, postavenej na parcele č. XXX za kúpnu cenu 85.500,00 Sk, ktorú žalovaný v 1. rade v hotovosti vložil na bankový účet predávajúceho (odsek 9. odôvodnenia), pričom predtým tieto finančné prostriedky vybral zo spoločného účtu združenia (odsek 8. odôvodnenia). Vzhľadom k vyššie uvedenému má súd za to, že žalobca a žalovaný v 1. rade sa kúpou predmetnej nehnuteľnosti, kravína so súp.č. XXX Q. O..Ú.. M., stali jej podielovými spoluvlastníkmi, každý v podiele 1. Uvedené vyplýva z bodu VI. písm. b) v spojení s bodom VII. Zmluvy o združení, v zmysle ktorých sa účastníci združenia (žalobca a žalovaný v 1. rade) stávajú podielovými spoluvlastníkmi majetku získaného pri výkone spoločnej činnosti v podiele 1 (§ 136 a nasl. Občianskeho zákonníka). S poukazom na vedené súd prvým výrokom tohto rozsudku žalobe v časti určenia vlastníckeho práva vyhovel a určil, že žalobca a žalovaný v 1. rade sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX, O..Ú.N.. M., E. M., E. M. a to kravína so súpisným číslom XXX, postavenom na parcele č. XXX, každý v podiele 1 z celku.

36. Ďalej sa žalobca domáhal určenia, že záložná zmluva zo dňa 26.09.2019 uzatvorená medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade je neplatná. Vzhľadom na takto v žalobe formulovaný žalobný návrh súd považuje za potrebné uviesť, že od 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ktorý v § 137 obsahuje demonštratívny výpočet jednotlivých druhov žalôb. V § 137 C.s.p. je zakotvené pod písm. c), že žalobou sa možno domáhať určenia, či tu právo je alebo nie, ak je na tom naliehavý právny záujem a pod písm. d), že žalobou sa možno domáhať určenia právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

37. Podľa dôvodovej správy k § 137 C.s.p. „Úplné nová koncepcia je zakotvená v písm. c) a d), kde sa rozlišuje klasická určovacia žaloba a žaloba o určení inej právnej skutočnosti podľa písmena d). Záujmom zákonodarcu bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti/ platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a míňajú sa účelu

žaloby určovacej. Medzi osobitné predpisy podľa písm. d) patria napríklad Zákonník práce, zákon o dobrovoľných dražbách a pod.“

38. Keďže žalobca sa podanou žalobou domáha určenia neplatnosti záložnej zmluvy, má súd za to, že predmetnú žalobu je potrebné považovať za žalobu na určenie právnej skutočnosti /§ 137 písm. d) C.s.p./ a nie za žalobu na určenie práva /§ 137 písm. c) C.s.p./, keďže žalobcom napadnutá záložná zmluva, jej existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami v zmysle § 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

39. Nová práva úprava obsiahnutá v § 137 písm. d) C.s.p. pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti, avšak iba za predpokladu, že tak vyplýva z osobitného právneho predpisu. Teda v osobitnom zákone musí byť výslovne upravené, že určitá osoba sa za určených podmienok môže podanou žalobou na súde domáhať určenia právnej skutočnosti. Takýmto žalobami sú napr. žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu o skončení pracovného pomeru podľa § 77 Zákonníka práce, žaloba nájomcu o určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu podľa § 711 ods. 6 Občianskeho zákonníka, žaloba o určenie neplatnosti dražby podľa § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, atď. Takýmto ustanovením nie je § 139, § 39 Občianskeho zákonníka, na ktoré poukázal žalobca v žalobe, keďže ani z jedného z nich nevyplýva, aby sa žalobca mohol na súde domáhať určenia neplatnosti záložnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovanými, t.j. určenia právnej skutočnosti. Naproti tomu napr. § 711 ods. 6 Občianskeho zákonníka vyslovne oprávňuje nájomcu uplatniť neplatnosť výpovede na súde do troch mesiacov odo dňa doručenia výpovede.

40. K obdobnému právnemu záveru ohľade výkladu § 137 písm. d) C.s.p. dospeli aj Krajský súd v Košiciach v rozsudku zo dňa 18.09.2018 sp.zn. 5Co/93/2018, Krajský súd v Trenčíne zo dňa 07.06.2018 sp.zn. 4Co/239/2017, Krajský súd v Žiline v rozsudku zo dňa 19.12.2017 sp.zn. 8Co/204/2017.

41. Vzhľadom na vyššie uvedené má súd za to, že žalobca v konaní nepreukázal, aby v zmysle § 137 písm. d) C.s.p. osobitný právny predpis pripúšťal žalobu o určenie neplatnosti záložnej zmluvy ako právnej skutočnosti a preto súd žalobu v tejto časti zamietol.

42. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

43. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

44. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 2 C.s.p. spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalobca mal voči žalovaným úspech v časti o určenie vlastníckeho práva a zároveň neúspech v časti určenia neplatnosti záložnej zmluvy. Keďže každá zo strán mala v konaní úspech len čiastočný, súd postupom podľa § 255 ods. 2 C.s.p. stranám sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Bardejov, v 3 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Podľa ust. § 365 ods.1 C.s.p. odvolacie dôvody odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods.2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods.3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. - o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).